

Rovdjursnytt

i Gävleborgs län

Nr. 6/2010

Rovdjursnytt är ett elektroniskt nyhetsbrev från Länsstyrelsen Gävleborg. Syftet är att sprida kunskap om rovdjursläget i vårt län och informera om Länsstyrelsens arbete med rovdjursfrågor. Välkommen att ta del av Gävleborgs förvaltningsarbete!

Vargar i Gävleborg

Under vintern genomförs många av de inventeringar efter stora rovdjur som Länsstyrelsen har till uppgift att genomföra, bl.a. varginventeringen som avslutas i slutet av mars varje år.

Totalt berördes Gävleborgs län under inventeringssäsongen 2009/2010 av 8 vargrevir. I 4 av dessa bedöms föringring ha skett under våren 2010. I ytterligare ett revir förväntades valpar men vid fältbesök kunde inga valpar återfinnas.

Under vintern 2009/2010 har Länsstyrelsen genom spårningar kunnat konstatera att en ensam hane rör sig i **Ockelboreviret**. Detta skulle kunna vara den gamla Voxnahanen då spillning från denna varg samlats in i området. Hanen hade slagit följe med tiken i området, men tiken i området sköts vid licensjakten. Spillning från en annan hane har efter det samlats in i området i mars 2010 och därmed är vargläget i Ockelbo oklar.

Ett revirmarkerande par har konstaterats i **Haveröreviret**. Ingen föringring bedöms ha skett. Haveröreviret delas med Jämtlands och Västernorrlands län. Vargarna rör sig i huvudsak i Västernorrland.

Amungenreviret och Voxnareviret har upplösts och ersatts av Sjösveden- och Homnareviret.

I **Homnareviret** (tidigare Voxna) har ett vargpar etablerat sig och hanen i paret är en avkomma av den ryska hanen i Galvenreviret. Hanen slog under våren följe med en tik ifrån Aamäckreviret, men eftersom detta par spårades första gången i slutet av mars så är det tveksamt att parning ska ha hunnit ske

i år. Hur hanens bakgrund påverkar situationen vid en eventuell licensjakt på varg i området är ännu oklart.

I **Sjösvedenreviret** (tidigare Amungen) har föringring konstaterats. Vilka föräldradjur det numera rör sig om är ännu oklart, men DNA-analyser på spillning från området pågår. Förra årets föräldradjur sköts under vinterns licensjakt på varg. Amungenreviret delades tidigare med Dalarnas län, men huruvida vargarna i Sjösvedenreviret går över på dalsidan är i dagsläget oklart.

Även i Tenskog har det troligtvis skett ett utbyte av vargar. Länsstyrelsen bedömer att hanen i **Tenskogreviret** är en ny hane jämfört med förra året. Länsstyrelsen har, utifrån tikens GPS-positionering i maj samt besök i fält, bedömt att valpar har fötts i reviret. Inga valpar har dock faktiskt kunnat konstateras och därmed görs bedömningen att det inte är någon föringring i detta revir i år. Tenskogreviret delas med Dalarnas län.

Föringring har också konstaterats i **Skrälldalen-, Galven- och Korsåreviret** där individstatusen bedöms vara oförändrad. Skrälldalen delas med Jämtlands län och Korsåreviret delas med Dalarnas län.

Årets sammanställning innebär att Länsstyrelsen har konstaterat totalt fyra lyckade vargföringringar under 2010 i Gävleborgs län. I dagsläget vet vi att 2 av dessa 4 föringringar har skett i revir som delas med andra län. I den förvaltningsplan som Länsstyrelsen 2005 upprättat för förvaltningen av stora rovdjur i länet står det att Gävleborgs län har möjlighet att hysa minst två årliga föringringar av varg.

Länsstyrelsen
Gävleborg

Maila till rovdjursnytt.gavleborg@lansstyrelsen.se om du vill prenumerera, avsluta din prenumeration eller har synpunkter på innehållet i nyhetsbrevet.

Björnjakten

Viltförvaltningsdelegationen valde att införa årets björnjakt dela in länet i två områden.

Jakten för hela länet avlystes den 2 september. Då hade 30 björnar skjutits och kvoten för hela länet var fylld. Efter detta fortsatte jakten i Ovanåkers kommun och Ljusdals kommun väster om Ljusnan där ytterligare 10 björnar fick fällas. Torsdagen den 9 september sköts den 40:e och sista björnen under björnjakten i detta delområde 2. Den sista björnen sköts i Färila, Ljusdals kommun.

2009 fick 35 björnar fällas och då avlystes jakten den 12 september.

Påskjutna björnar

Vid årets jakt ökade antalet påskjutna björnar igen jämfört med tidigare år. 8 björnar påsköts, varav 7 avräknades från kvoten. I tre av fallen återfanns björnen död eller avlivades efter kortare eftersök. Fyra av de avräknade björnarna återfanns inte.

År	Påskjuten	Avräknad
2007	9	3
2008	4	2
2009	3	2
2010	8	7

Tabell 1. Påskjutna björnar över tid i Gävleborgs län

Avräkning av påskjutna björnar

Länsstyrelsen hade i år en mer restriktiv inställning när björnar påskjutes. Enligt årets licensjaksbeslut och de föreskrifter som kommit ifrån Naturvårdsverket ska länsstyrelsen avräkna björnen om man inte kan påvisa att björnen är oskadad.

I Naturvårdsverkets föreskrifter till björnjakten går att läsa:

”Påskjutet djur ska avräknas såvida det inte genom fältkontrollen har påvisats att djuret är oskadat (11§ NFS 2010:7).”

Vid en bedömning ställer sig Länsstyrelsen alltså frågan om björnen är oskadad snarare än om den är skadad. I många fall är det svårt att kunna påvisa att björnen är oskadad när ett skott har avlossats i syfte att fäl-

la djuret och därför sker en avräkning.

Motiv till avräkning

Enligt forskning kring skadeskjutna björnar har man kommit fram till att björnars hud och det fettlager de har innanför huden gör att kulhålet i vissa fall sluter sig efter träff. Detta innebär att Länsstyrelsen i samråd med aktuell forskning bedömer att avsaknad av blod vid ett eftersök inte är en tillräcklig indikator för att påvisa att björnen skulle vara oskadad.

Vidare lämnar ett uteslutande av en direkt träff fortfarande utrymme för att björnen träffats av splitter vid ett kulnedslag intill djuret.

Det finns också begränsad kunskap om hur en björn rör sig efter en påskjutning och en eventuell skadeskjutning. Vid vissa eftersök har björnen uppvisat vad jaktledare bedömt som god fysisk kondition. Detta kan dock enligt Länsstyrelsen inte utesluta att eventuella skador trots detta finns på/i kroppen.

Faktorerna som ligger till grund för avräkning är svårbedömda och komplexa. De komponenter som redovisats ovan leder förvaltningen till slutsatsen (utifrån rekommendationer ifrån forskningen) att om man inte kan återfinna kula och kulnedslag för bedömning av händelseförloppet kan Länsstyrelsen inte utesluta att björnen skadats vid påskjutningen.

Framtagandet av bedömningsunderlag

Vilket underlag som ska gälla för att påvisa att djuret är oskadat har definierats genom diskussioner med länsstyrelsernas handläggare och naturbevakare, Naturvårdsverkets handläggare, Viltskadecenter, samt forskare vid björnforskningsprojektet som forskar på skadeskjutningar och dess konsekvenser.

Länsstyrelsen Gävleborg menar dock att denna fråga om underlag för beslut om avräkning även bör diskuteras med jägareförbunden och erfarna björnjägare och planerar att ansöka om medel från Naturvårdsverket för en workshop där man kan diskutera denna fråga mer ingående.

Länsstyrelsen
Gävleborg

Vargdödade hundar

4 jakthundar har dödats av rovdjur i länet under hösten. Ytterligare ett angrepp kunde avstyras av hundens ägare.

Den 9/9 dödades en stövare under pågående harjakt i Stora Björnmossen utanför Åmot. Hunden släpptes under morgonen och återfanns aldrig. Hundens pejlhalsband hittades senare och efter att Länsstyrelsens besiktningsman spårat av området med hund hittades även ett tarpaket. Ersättning för vargdödad hund är utbetalad av Länsstyrelsen.

Den 10/9 dödades en luzernstövare väster om Edsbyn. Hunden dödades underpågående harjakt ca 30 min efter jaktstart. Kroppen återfanns på platsen och besiktningsman från Länsstyrelsen har konstaterat att hunden dödades av varg. Ersättning för vargdödad hund är utbetalad av Länsstyrelsen.

Den 19/9 dödades en finsk stövare söder om Voxna. Hunden dödades underpågående harjakt. Kroppen återfanns på platsen och besiktningsman från Länsstyrelsen har konstaterat att hunden dödades av varg. Ersättning för vargdödad hund är utbetalad av Länsstyrelsen.

Den 20/9 dödades en drever under pågående rävjakt i Råhällan, norr om Gävle. Drevern släpptes strax före sju på kvällen den 20/9 och ca 30 min senare uppskattas angreppet ha skett. Hunden återfanns inte, men kvarlevor återfanns på platsen då Länsstyrelsens spårhund sökte av platsen morgonen efter angreppet. Ärendet handläggs.

Den 27/9 var en ung stövare på väg att angripas under pågående jaktträning i Häståsen invid Gammelfäbodarna. Angreppet avstyrrades genom att hundägaren på ca 20 m avstånd skrek och fäktade med armarna. Vargen avvek då enligt hundägaren omgående från platsen.

Miniminivåer lodjur

Viltförvaltningsdelegationen beslutade vid föregående möte den 23/9 att godkänna det förslag till miniminivå av lodjur i Gävleborgs län som lades fram av Länsstyrelsen. Föreslaget är en miniminivå om 15 årliga föryngringar i länet.

Jaktintresset lade in avvikande mening och ansåg att miniminivå för lodjur i Gävleborgs län bör ligga på 12 årliga föryngringar. Naturvårdsintresset samt Turism- och näringslivsintresset lade också in avvikande mening och ansåg att miniminivån bör ligga på 20 årliga föryngringar i Gävleborg.

Samverkansrådet för mellersta förvaltningsområdet kommer inom kort att sammanfoga förslagen från länsstyrelserna och vidareförmedla det totala förslagna antalet föryngringar för mellersta förvaltningsområdet till Naturvårdsverket.

Vargflytt

Naturvårdsverket kommer inom kort att skicka ut en remiss till Länsstyrelserna gällande *förslag till områden* där det är lämpligt att släppa vargar vid en eventuell vargflytt. Fråga om lämpliga områden är aktuell om man skulle komma att flytta in vargarna från andra länder.

I detta första skede ställer man sig bara frågan i vilka områden det skulle vara lämpligt att släppa vargar, inte exakt på vilken plats.

Om du vill läsa remissen som Länsstyrelsen och viltförvaltningsdelegationen ska svara på, så kan du bevaka Länsstyrelsens hemsida under nästa vecka. Där kommer remissen att läggas ut direkt då den anländer. Om du vill göra din röst hörd efter att du har läst remissen kan du komma in med en skrivelse till Länsstyrelsen eller höra av dig till representanten för ditt intresse i viltförvaltningsdelegationen.

Länsstyrelsen
Gävleborg